

Cours de tibétain - groupe lecture - leçon 22

Le sūtra avec lecture analytique

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ལྷ་ག་མ་ཉི་མ་རྣམས་ལ་མེད་ཅིང་ཡ། བོད་སྐད་དུ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྣང་
སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྲུག་འཚལ་ལོ། སྤྲུ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་མིན། །མ་
སྤྲེས་མི་འགགས་ཀྱི་མ་མཁའ་འོ་ལོ་ཉིད། སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་
ལ་སྤྲུག་འཚལ་ལོ། །

[སྤྲུ་ + བསམ་ + བརྗོད་ + མེད་] [ཤེས་རབ་ + པ་རོལ་ + བྱིན།] [[མ་ + སྤྲེས་] [མི་ + འགགས་] [ཀྱི་
མ་མཁའ་ + འོ་ + ལོ་ + ཉིད།] [སོ་སོ་ + རང་རིག་ + ཡེ་ཤེས་] [སྤྱོད་ཡུལ་ + བ།] [[དུས་ + གསུམ་]
[རྒྱལ་བ་ + འི་ + ཡུམ་] + ལ་ [སྤྲུག་ + འཚལ་ + ལོ།]།

སྤྲུ་བསམ་བརྗོད་མེད་ non-expressible, pensable ou énonçable • ཤེས་རབ་ vertu de sagesse • པ་རོལ་མིན་
transcendante • མ་སྤྲེས་ non-née • མི་འགགས་ non-limitée • ཀྱི་མ་མཁའ་ espace • འོ་ལོ་ཉིད་ essence
même • སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ sagesse primordiale de sa propre conscience auto-connaissante •
domaine d'expérimentation • དུས་གསུམ་ trois temps • རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ mère des bouddhas • ལ་ à
elle • སྤྲུག་འཚལ་ལོ་ rendre hommage

འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་ཚོད་སྤང་པོའི་རི་ལ་དགེ་སློང་
གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། །ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ།
དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཟབ་མོ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་པར་བཞུགས་
སོ། །

[འདི་ + སྐད་] [བདག་ + གིས་] > [ཐོས་པ་] [དུས་ + གཅིག་] + ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ + [རྒྱལ་པོ་ +
འི་ + ཁབ་] བྱ་ཚོད་ [སྤང་པོ་ + འི་ + རི་] + ལ་ [དགེ་སློང་ + གི་ + དགེ་འདུན་ + ཆེན་པོ་] + དང་། {བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ + འི་ + [དགེ་འདུན་ + ཆེན་པོ་]} + དང་། [[ཐབས་ + ཅིག་ཏུ་ + བཞུགས་] + ཏེ། [དེ་ +
འི་ + ཆེ་] བཅོམ་ལྷན་འདས་ { [ཟབ་མོ་ + སྤང་བ་] + { [ཞེས་ + བྱ་བ་] + འི་ + ཚོས་} + ཀྱི་ + [རྣམ་
གངས་ + ཀྱི་ + ཉིང་འཛིན་]} + ལ་ [སྦྱོམས་པ་ + ར་ + བཞུགས་ + སོ།]།

འདི་སྐད་ cette parole • བདག་གིས་ moi (acteur) • ཐོས་པ་ entendue • དུས་གཅིག་ན་ à un moment • བཅོམ་
ལྷན་འདས་ Baghavan • རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ royaume • བྱ་ཚོད་ vautour • སྤང་པོའི་རི་ montagne de
l'amoncellement • དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་ là, grande assemblée de sangha • et • བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ bodhisattva • de • དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་ grande sangha • et • ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ demeurant
ensemble • དེའི་ཆེ་ à ce moment • བཅོམ་ལྷན་འདས་ Baghavan • ཉིང་འཛིན་ une absorption • ཞེས་བྱ་བ་
appelée • ཟབ་མོ་སྤང་བ་ “profonde illumination” • en cela • སྦྱོམས་པར་བཞུགས་ établi en parfait
équilibre

ཡང་དེའི་ཚེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཟབ་མོའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་བཟླ་ཞིང་། སྤང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྤོང་པར་རྣམ་པར་བཟླ་ལོ། །

ཡང་ [དེ + འི་ + ཚེ་] [བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ + {[སེམས་དཔལ་ + ཚེན་པོ་] [འཕགས་པ་ + སྐྱུན་རས་
 གཟིགས་ + དབང་ཕྱག་]} [ཤེས་རབ་ + ཀྱི་ + བ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ + ཟབ་མོ་] + འི་ [སྤྱོད་པ་ + ཉིད་] < ལ་
 [རྣམ་པར་ + བཟླ་] < ཞིང་། [སྤང་པོ་ + ལྔ་པོ་ + དེ་དག་] < ལ་ + ཡང་ [རང་བཞིན་ + ཀྱིས་] [སྤོང་
 བར་ + རྣམ་པར་ + བཟླ་] ལོ། །

ཡང་ encore • དེའི་ཚེ་ à ce moment • བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ bodhisattva • སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་ grand
 bodhisattva • འཕགས་པ་ noble • སྐྱུན་རས་གཟིགས་ Tchenrezi • དབང་ཕྱག་ puissant • ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་
 པ་ vertu de sagesse transcendante • ཟབ་མོ་ profonde • སྤྱོད་པ་ཉིད་ en l'expérience même • ལ་
 part. oblique • རྣམ་པར་ complètement • བཟླ་ regarder • ཞིང་ part. de conjonction] སྤང་པོ་
 agrégat • ལྔ་པོ་ cinq • དེ་དག་ les • ལ་ part. oblique • ཡང་ encore • རང་བཞིན་ nature • ཀྱིས་ part.
 instrumentale • སྤོང་པ་ vide • རྣམ་པར་བཟླ་ complètement regardé

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བུས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་
 འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྐྱས་སོ། རིགས་ཀྱི་བུ། རིགས་ཀྱི་བུ་འཕམ་རིགས་
 ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པར་འདོད་པ་དེས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ།

དེ་ནས་ [སངས་རྒྱས་ + ཀྱི་ + མཐུས་] + ས། > | [ཚེ་དང་ལྡན་པ་ + ཤུ་རི་ + འི་ + བུ་] + ས། [བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔལ་ + སེམས་དཔལ་ + ཚེན་པོ་] [འཕགས་པ་ + སྐྱུན་རས་གཟིགས་ + དབང་ཕྱག་] < ལ་ [འདི་ +
 སྐད་ + ཅེས་] སྐྱས་ + སོ། [རིགས་ + ཀྱི་ + བུ།] [རིགས་ + ཀྱི་ + བུ་འཕམ་] [རིགས་ + ཀྱི་ + བུ་མོ་]
 གང་ལ་ལ་ { [ཤེས་རབ་ + ཀྱི་ + བ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ + ཟབ་མོ་] + འི་ + [སྤྱོད་པ་ + སྤྱད་པར་འདོད་པ་]} +
 དེས་ > ཇི་ལྟར་ [བསྐྱབ་པར་བྱ།]

དེ་ནས་ ensuite • སངས་རྒྱས་ Bouddha • ཀྱི་ génitif • མཐུས་ force, puissante • ས་ part. ergative | ཚེ་དང་
 ལྡན་པ་ vénérable • ཤུ་རིའི་བུ་ fils de Shari ས་ part. ergative | བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ bodhisattva • སེམས་
 དཔལ་ཚེན་པོ་ grand bodhisattva • འཕགས་པ་ noble • སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ puissant Tchenrezi • ལ་
 part. oblique • འདི་སྐད་ cette parole • ཅེས་ part. discours rapporté • སྐྱས་ exprimer, énoncer སོ་
 part. finale | རིགས་ཀྱི་བུ་ fils de noble famille | རིགས་ཀྱི་བུ་ fille de noble famille • འཕམ་ ou • རིགས་
 ཀྱི་བུ་མོ་ fille de noble famille • གང་ལ་ལ་ qui que ce soit • ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ vertu de sagesse
 transcendante • ཟབ་མོ་ profonde • འི་ génitif • སྤྱོད་པ་ expérimenter, jouir de • སྤྱད་པར་འདོད་པ་
 souhaiter expérimenter ou jouir de (synthagme verbal) • དེས་ cela (agent) • ཇི་ལྟར་ de cette
 manière • བསྐྱབ་པར་བྱ་ s'entraîner, apprendre]

དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་
སྤྱུག་གིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རྒྱུ་ཉི་ལྷན་པ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། ། ལྷ་རིའི་བྱ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་
གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པར་འདོད་པ་དེས་འདི་ལྷ་རྒྱུ་རྣམས་པར་བསྟོ་བར་བྱ་
སྟེ། བྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་གྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར། །ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བསྟོའོ། །གཟུགས་
སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། །སྟོང་པ་ལས་གྱང་
གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
རྣམས་སྟོང་པའོ། ། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྷ་རྒྱུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་
འགགས་པ། དྲི་མ་མེད་པ། དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་མེད་པ། བྲི་བ་མེད་པ། གང་བ་མེད་པའོ། ། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྷ་
བས་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད། ཆོར་བ་མེད། འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་བྱེད་རྣམས་མེད། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མེད། མིག་མེད། རྣ་བ་མེད། ལྷ་མེད། ལྷེ་མེད། ལུས་མེད། ཡིད་མེད། གཟུགས་མེད། ལྷ་
མེད། དྲི་མེད། རོ་མེད། རེག་བྱ་མེད། ཆོས་མེད་དོ། མིག་གི་ཁམས་མེད་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མེད་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ། མ་རིག་པ་མེད། མ་རིག་པ་ཟད་པ་མེད་པ་ནས།
ཇམ་ཤི་མེད། ཇམ་ཤི་ཟད་པའི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུག་བསྟུན་པ་དང་། ལྷན་འབྱུང་བ་དང་།
འགོག་པ་དང་། ལམ་མེད། ཡེ་ཤེས་མེད། ཐོབ་པ་མེད། མ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་དོ། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྷ་བས་ན།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ཏེ།
སེམས་ལ་སྤྱིབ་པ་མེད་ཅིང་སྤྱུག་པ་མེད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་
མཐར་ཕྱིན་ཏེ། དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
སོ། དེ་ལྷ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱུགས། རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱུགས། ལྷ་ན་མེད་པའི་
སྤྱུགས། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སྤྱུགས། སྤྱུག་བསྟུན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤི་བར་བྱེད་པའི་སྤྱུགས། མི་
རྒྱུན་པས་ན་བརྟེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱུགས་སྒྲིམ་པ། ཉུ་སྤྱི། ལོ་ག་ཏེ་
ག་ཏེ་སྤྱི་ར་ག་ཏེ་སྤྱི་ར་སྤྱི་ག་ཏེ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི། ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་ལྷ་རྒྱུ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་བསྟོ་བར་བྱའོ། དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཏིང་ལེ་འཛིན་དེ་ལས་
བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྱུག་ལ་ལེགས་
སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱིན་ཏེ། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ལོ། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྷ་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱིས་
བསྟོན་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
གྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དོ། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རྒྱུ་ཉི་ལྷན་པ་
དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྱུག་དང་། ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་དེ་དག་

དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། རྗེ་ཟར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་རངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་གྲིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་དོ། ། ཅི་འགྲུབ་འདོན། ཉཅ་སྒྲ། ཨོྃ་ག་ཉེ་ག་ཉེ་སྐ་ར་ག་ཉེ་སྐ་ར་སྐ་
ག་ཉེ་ཞོ་ཞོ་སྐ་སྐ།